

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 06.01.2025

Orhan Sarıbal
Bursa Milletvekili

Bursa'nın Keles ilçesinde yer alan Kozağacı Vadisi, tarım ve hayvancılık faaliyetleriyle geçimini sağlayan, kiraz ve ceviz üretimi başta olmak üzere bölgesel kalkınmaya önemli katkılar sunan bir bölgedir. Bölge halkı, 2006 ve 2012 yıllarında gündeme gelen "termik santral ve kömür ocağı" projelerine karşı tepkisini göstermiş ve bu projeler halkın mücadelesi sonucu iptal edilmiştir.

2006 yılında, köylülerin arazilerinin altındaki düşük kaliteli linyit kömürünün çıkarılması ve termik santral kurulması planına karşı başlattığı mücadele, başarıyla sonuçlanmıştır. Altı yıl sonra, bölgesel koşullarda herhangi bir değişiklik olmamasına rağmen, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu'nun Davutlar ve Harmanalanı ruhsat alanlarında kömür çıkarılması ve termik santral kurulmasını içeren özelleştirme ihalesine karşı tekrar mücadele başlatılmıştır. Bu süreçte, binlerce kişinin katılımıyla Bursa'da yürüyüş düzenlenmiş, ihale günü ise köylüler Ankara'ya giderek seslerini ulusal düzeyde duyurmayı başarmıştır. Ancak, Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü'nce 18 Aralık 2024 tarihinde yapılan ihale ile kömür ocağı projesi yeniden gündeme gelmiştir.

Kozağacı Vadisi'nin tarımsal üretime elverişli iklim özellikleri, kırsal turizm potansiyeli ve Bursa'nın içme suyu havzası üzerindeki stratejik konumu nedeniyle bu bölgede kömür madeni işletmesi kurulması halkın ve çevre örgütlerinin tepkisine neden olmaktadır. Ayrıca, Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nda görevli uzmanların, Orhaneli Termik Santrali'nin çevresinde yaptığı bilimsel araştırmalar sonucu, bölge halkının sağlığı üzerinde ciddi olumsuz etkileri olduğunu ortaya koymuş, termik santral çevresinde yaşayanların solunum fonksiyonlarında azalma olduğu belirlenmiştir. Bölgede kömür ocağının açılması, halk sağlığı açısından da endişe yaratmaktadır. Bölgedeki enerji kaynaklarının ekonomik boyutu, Kozağacı Vadisi'nde mevcut tarımsal üretimin ekonomisine kıyasla düşük kalmaktadır.

Bu bağlamda,

1. Bursa ili, Keles ilçesi Kozağacı Vadisi'nde, S:10428 sicil numaralı maden ruhsat sahasında yer alan yaklaşık 39.000.000 ton kömür rezervinin "Ruhsat ve İşletme Hakkının Rödövens Karşılığında Devri Yöntemiyle" ihalesini hangi firma almıştır?

2. İhale kapsamında kömür ocağı hangi kapasiteyle çalışacaktır? İşletmenin yıllık üretim hedefi nedir?
3. Daha önce bölgede kurulmak istenen termik santral Toprak Koruma Kurulu'nun 07.09.2007 tarih ve 17 sayılı kararına göre uygun görülmemiş, ÇED Raporu iptal edilmiştir. Bu karara rağmen bir termik santral planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa ihalesi ne zaman yapılacaktır, kapasitesi nedir?
4. Bölge, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın 2024-2028 yıllarını kapsayan "Tematik Rotalar Projesi" kapsamında kırsal turizmi canlandırma hedefi taşıırken, kömür çıkarılması planı ile bu proje arasındaki çelişki nasıl giderilecektir?
5. DSİ Genel Müdürlüğü'nün 2008 yılı raporunda, kömür işletmelerinin Kozağacı Vadisi'nde su kirliliğine neden olacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda, bölgenin içme suyu havzası üzerindeki etkiler dikkate alınmış mıdır?
6. Uludağ Üniversitesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nın, termik santrallerin bölgedeki vatandaşların sağlığı üzerindeki etkilerini ortaya koyan raporu göz önüne alınarak, Kozağacı Vadisi'nde kömür madeni açılmasıyla ilgili bir halk sağlığı değerlendirmesi yapılmış mıdır?
7. Kozağacı Vadisi'ndeki tarımsal üretimin ekonomik boyutu ile kömür madenciliğinden elde edilecek ekonomik katkı karşılaştırıldığında, bu alandaki strateji nasıl belirlenmiştir? Tarımsal üretimin korunması yönünde bir planlama yapılmakta mıdır?
8. Keles ilçesinin 17 mahallesinde tarım ve hayvancılıkla geçinen vatandaşların yaşam hakları ve geçim kaynaklarının korunması için nasıl önlem alınacaktır?